

Synoptik-Fonden

Projektbeskrivelse

'Projekt Børn og Unges syn' på initiativ af Synoptik-Fonden

Med 'Projekt Børn og Unges syn' er det Synoptik-Fondens mål at få belyst og vurderet de barrierer og muligheder, der ligger i at sikre børn og unge med synsproblemer relevant og rettidig behandling. Det kalder på en involvering af øjenfaglige ekspertise, forskere, repræsentanter for sundheds- og undervisningsmyndigheder, skolesystemet og forældreorganisationer.

Politikere og hele arbejdsmarkedet taler om nødvendigheden af, at vi bliver dygtigere og klogere, hvis Danmark skal klare sig i den globale business. Læsefærdigheder er en helt nødvendig forudsætning for at gennemføre en succesfuld uddannelse, hvad enten det er i børnehaveklassen, på ungdomsuddannelserne eller på videregående niveau. At lære at læse er én ting og i sig selv en kompleks proces. At kunne læse ubesværet er en anden ting – det forudsætter et velfungerende syn; at læse ubesværet er en forudsætning for at lære.

På den baggrund har Synoptik-Fonden taget initiativ til at søsætte et projekt med fokus på børn og unges syn. Det skal ikke forveksles med de tiltag, som undervisningsminister Christine Antorini har aktiveret specifikt omk. ordblindhed med det formål at opdage ordblinde børn så tidligt som muligt og dermed sikre dem den nødvendige hjælp. Fondens projekt handler alene om synsproblemer og de mulige hindringer for optimal læring, det giver børn og unge, som ikke opdages i tide. Forskelligheden til trods, er projekternes intention den samme: at give børn og unge de bedste betingelser for at læse og lære uden de store forhindringer.

Synsproblemer åbner for en række problemstillinger

Synoptik-Fondens projektet bygger på en mistanke om, at der er børn og unge med synsproblemer, som ikke bliver opdaget og derfor ikke er i behandling. Mistanken baserer sig bl.a. på et endnu ikke publiceret studie fra Randers, hvor forekomsten af langsynethed og samsynsproblemer har vist sig hos 3-5 elever i hver klasse. Det hindrer dem i at udnytte deres evner optimalt og få det maksimale ud af undervisningen. En hindring, der på kort og langt sigt influerer negativt på deres uddannelsesmuligheder – og dermed på egen succes og samfundets behov for netop velkvalificeret arbejdskraft.

En forundersøgelse, som fonden har foretaget, rejser en række spørgsmål som fx:

- Det er ikke fordi børns øjne ikke bliver undersøgt.
Men bliver de undersøgt tilstrækkeligt og er undersøgelserne meningsfulde?
- Børns læseeffektivitet bliver testet gennem hele skolesystemet.
Men hvilken rolle spiller evt. synsproblemer for effektiviteten?
- Data om børns sundhed indberettes fra flere sider.
Alligevel er der ikke et samlet overblik over børns syn og eventuelle udvikling af synsproblemer.
- Viden om nærsynethed, langsynethed og samsynsproblemer er kendt stof.
Men hvornår er de behandlingskrævende – hvad er facts og myter?
- Forskning i børn og unges generelle helbredstilstand er stor. Synsfunktionen indgår ikke i dette billede.

Meget tyder på, at nettet ikke er fintmasket nok ift. at opdage alle børn og unge med synsproblemer. Hvor mange det drejer sig om, er der pt. ingen data på. Hvilke personlige og samfundsmæssige omkostninger det har, når gode evner går tabt, kan man kun gisne om.

Forundersøgelsen bekræfter, at børn og unges syn er et væsentligt område at få belyst yderligere – først og fremmest for børnenes egen skyld, men også for at vi som samfund kan leve op til den ambitiøse målsætning om et langt højere kvalifikationsniveau blandt den unge generation.

Projektets faser

- 1** Indsamling af viden og synspunkter fra alle relevante interessenter, bl.a. gennem interviews (marts-april 2013).
 - 2** Udarbejdelse af 'kridte-banen-op' rapport på baggrund af det indsamlede materiale og tilbagespil fra de involverede interessenter (april-maj 2013).
 - 3** Materialet herfra danner grundlag for afholdelse af en minikonference med deltagelse af relevante interessenter (30. okt. 2013).
 - 4** Formidling af projektet bl.a. gennem artikler skal afdække den øjenfaglige, den læringsmæssige og den samfundsfaglige/ -økonomiske vinkel. (Forventet tidsplan: ultimo 2013 – primo 2014).
 - 5** Ud fra hver deres forudsætning og platform samles de 3 spor i en fælles belysning af de muligheder, der er for at opdage børn og unge med synsproblemer rettidigt – og dermed skåne dem for de negative konsekvenser af et ubehandlet synsproblem. Denne udredning præsenteres for et mindre forum af fagfolk med henblik på at definere en hensigtsmæssig praksis for systematiske synsundersøgelser af børn og unge – herunder også muligheden for dataregistrering af disse. (Periode primo/medio 2014).
 - 6** En løsningsorienteret handlingsplan kvalificeres gennem evt. nye undersøgelser, forsøg, ph.d-studier el.lign. initieret af Synoptik-Fonden. Det skal ske med henblik på at kunne præsentere de respektive myndigheder for et grundigt og velfunderet bevis på behovet for øget fokus på systematiske synsundersøgelser og flere data på børn og unges syn – med de personlige, læringsmæssige og samfundsmæssige gevinster, der er forbundet med det. (Periode: 2014+).
-

For yderligere oplysninger kontakt

Grethe Ebert Jacobsen · Mobil: 2926 6469 · Mail: grethe@blacknetwork.dk

Synoptik-Fonden

c/o Kromann Reumert
Sundkrogsgade 5, DK 2100 København Ø
Sekretær Marianne Groth
Dir. tlf.: 3877 2040
Mail: mgr@KromannReumert.com

Synoptik-Fondens sekretariat

Forretningsfører, fhv. direktør Rolf Kuhberg
Borgager 34, DK 2620 Albertslund
Tlf.: 4364 7254 – Mobil: 4068 3267
Mail: Rolf.Kuhberg@mail.tele.dk

Synoptik-Fonden er medejer af Synoptik A/S – og det er en del af overskuddet herfra, som fondsbestyrelsen hvert år deler ud af. Puljen på ca. xxx. kr. årligt er med til at støtte dels udviklingsprojekter og forskning indenfor optik, optometri og oftalmologi, dels efteruddannelse af optikere og optometriste.

Efterspørgslen efter fondsmidlerne er stigende, og Synoptik-Fonden er glad for og stolt over at kunne bidrage til at stimulere nye initiativer og interessen for innovation i det omfang, det overhovedet er muligt. Det er og vil fortsat være fondens primære opgave.